

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ МЕХАНІЧНОГО ПРОФІЛЮ У ЛЬВІВСЬКІЙ ПОЛІТЕХНІЦІ

© Кузьо І. В., Шоловій Ю.П. 2021

Подано історію розвитку механіки та коротку хронологію створення і роботи спеціалізованих вчених рад для підготовки кадрів вищої кваліфікації у Львівській політехніці, виокремлено та охарактеризовано основні етапи їх діяльності.

Ключові слова: наука, Національний університет “Львівська політехніка”, Інститут механічної інженерії та транспорту, дисертація.

Національний університет «Львівська політехніка» – один з найдавніших технічних навчальних закладів у Європі і перший в Україні у 2021 р. відзначає своє 205-річчя від дня заснування.

8 березня 1816р. Австрійський цісар Франц Йосиф I поставив схвальну резолюцію і поблагословив на добру славу створення у Львові реальної школи з технічним і економічним спрямуванням. Практично ця школа стала основою для створення у Галичині Вищої технічної школи – Альма матер Львівської політехніки.

Механіка, одна з древніх технічних наук тісно пов’язана з практичною діяльністю людей, з перших днів була представлена і в Реальній школі, а з 1844р. – вже і у новоствореній Технічній Академії у Львові, де на технічному відділі однією з перших була відкрита кафедра механіки.

В листопаді 1871р. академія отримала право вищого навчального закладу, яку очолював ректор. Колегія академії професорів у 1872-73 н.р. обрала першим ректором доктора Ф. Стжелецького (1823-1883). Тоді ж створено три відділи інженерії, архітектури, технічної хімії.

У 1874р. започатковано машинобудівний відділ (факультет) під назвою «Школа будови машин». У 1880р. назву школи замінили на відділ будови машин, а в 1920р. відділ отримав назву механічного.

В 1877р. Технічну академію перейменували в «Політехнічну школу». Того ж року ректором Політехнічної школи обрали Ю. Захарівича (1837-1898), який багато зробив для її розвитку. 15 листопада цього ж року відбулось урочисте відкриття навчального року в новому будинку, який став головним корпусом. Автором проекту був Ю. Захарівич.

В 1921р. Політехнічну школу перейменували у Львівську політехніку. Вона отримала власний статут, схвалений загальними зборами професорів, який передбачав господарське та адміністративне самоврядування навчального закладу.

З 1920 р. механічний відділ став найбільшим у Львівській політехніці. Механіка займає провідну роль. Зокрема, у 1880-81 н.р. на відділі будови машин навчалось чверть усіх студентів, у 1913-14 н.р. – 30%, у 1938-39 н.р. – 37%.

Наукові програми і структура механічного відділу організаційно постійно змінювались з вимогами часу. В 1939р. механічний відділ у своєму складі налічував три підрозділи (відділення, oddziały): відділення машин (oddzial Mashynowy), до складу якого входили групи: конструкційна, авіаційна, залізнична, технологічна і рушіїв.

Навчальні програми різних спеціальностей на механічному відділі виконувались студентами впродовж 4-х років. Перший рік навчань був спільним і однаковим для всіх студентів. Другий рік навчання був спільним для відділень машин і нафтового та відрізнявся від електротехнічного відділення. Різниця була незначна і стосувалася лише викладання електротехнічних дисциплін. Програми 3-го та 4-го років навчань значно відрізнялись між собою і формувались для кожної спеціальності та навіть і спеціалізацій, якщо такі були.

З усіх предметів студенти здавали курсові іспити, зокрема, математики, нарисної геометрії, фізики, хімії, загальної і технічної механіки, машинознавства. По закінченню дворічного терміну

навчання студенти складали державний іспит і обов'язковий підсумковий іспит. У випадку успішної здачі іспитів з усіх предметів підсумковий іспит зараховувався автоматично.

Після закінчення та зарахування обов'язкової програми навчання, виконання курсових робіт та проходження обов'язкової практики, переважно 6-місячної, студенти приступали до виконання дипломного проекту. В цей час треба було здати ще 2 державних іспити.

До структури дипломного проекту входили окремі розділи (частини) курсових проектів, які виконувались в останніх семестрах. Саме проект був результатом копіткої праці впродовж всього навчання. Кожен курсовий проект крім розрахункової (теоретичної) частини мав 8÷15 аркушів креслень А1 або А0. Сам дипломний проект виконувався впродовж останнього семестру, не споглядаючи на інші навчальні навантаження передбачені програмою. Слід зазначити, що не всім студентам, навіть досить здібним, вдавалось в термін 4 років закінчити навчання і отримати диплом.

Відділом (факультетом) зазвичай керував декан, обраний з членів Ради Відділу на однорічний термін. Його заступником був продекан, яким у більшості випадків був декан попередньої каденції, що мав певний досвід керування відділом.

Загалом за 70 років діяльності Львівської політехніки з 1875 р. по 1945 р. деканами Механічного відділу (факультету) призначались 30 професорів, т.б. в середньому кожен з них керував 2 роки.

До складу Ради відділу (факультету) входили всі професори, в т.ч. і керівники кафедр. Один член Ради обирався з доцентського складу. Таким чином кількість кафедр на відділи обмежувала чисельність складу Ради, яка була головним органом відділу (факультету) і відповідала за всю навчальну та наукову діяльність працівників. Рада відділу за висновками спеціально створених екзаменаційних комісій та рецензентів наукових праць мала право надавати здобувачу науковий ступінь доктора технічних наук. Особливою подією для здобувача наукового ступеня була процедура захисту і отримання диплому, який в урочистій обстановці вручався в актовій залі головного корпусу у присутності наукової спільноти всіх відділів політехнічної школи. Ректор відкривав збори і декан оголошував особисті дані здобувача, його науковий доробок, оцінку екзаменаційної комісії та рецензентів наукової праці. Після позитивного сприйняття виголошувались привітання на адресу докторанта, після чого останньому вручався диплом доктора наук за підписом ректора і декана.

Наступним важливим науковим етапом був процес габілітації. Для цього треба було представити копії друкованих праць, визначену кількість для різних спеціальностей, подати на вибір три теми докладу габілітаційного. На першому етапі відбувалась дискусія на Раді відділу з приводу особистої кваліфікації претендента. При позитивній ухвалі призначались три рецензенти, хоча б один з яких мав бути з іншого навчального закладу, наукової діяльності і тематики доповіді. Рецензії роздавались всім членам ради. Після цього відбувався процес захисту і дискусія на Раді відділу. При позитивній ухвалі претенденту надавався науковий ступінь доцента (в наш час це вчене звання). Ухвала передавалась на затвердження Міністрові Визнань Релігійних та Освідчень Публічних.

У 1939р. нові органи влади поставили завдання перебудувати весь навчально-виховний процес. Львівську політехніку перейменовували на Львівський політехнічний інститут з п'ятьма факультетами: механічним, хіміко-технологічним, архітектурно-будівельним, шляхово-водним та сільськогоспо-дарським. У 1940 р. було створено лісовий факультет. Організовано 79 кафедр, на яких працювало 395 викладачів. Інститут взято на державний бюджет.

Реорганізації, які відбувались у структурі інституту під впливом вимог часу відповідних змін у суспільно-політичному житті краю, призвели до того, що у 1939-1942 рр. з механічного відділу політехнічного інституту виділився електротехнічний факультет, а механічний перейменовували в енергомашинобудівний, який у 1944 р. був розділений на енергомашинобудівний і механічний факультети. У 1947 р. ці два факультети знову об'єднують в один механічний факультет.

У повоєнні роки внаслідок постійної реорганізації структури Львівського політехнічного інституту змінювалась і кількість кафедр у складі окремих факультетів. На механічному факультеті

число кафедр було до 10, а саме кафедри: теоретичної механіки, згодом опору матеріалів, яку час від часу передавали з механічного на будівельний і теплотехнічний факультети; технології машинобудування, металорізальних верстатів та інструментів; технологія металів; металознавство і термічна обробка; теорія механізмів і машин; деталі машин; автомобілі; зварювального виробництва.

Внаслідок структурної реорганізації у 2001р. у Львівській політехніці створено 12 навчально-наукових інститутів, у т.ч. на базі двох механічних факультетів створено Інститут інженерної механіки та транспорту (ПМТ), до складу якого увійшло три загальноінженерні кафедри (теоретичної механіки, опору матеріалів та деталей машин) і 8 випускових: автомобілебудування (АБ); експлуатації та ремонту автомобільної техніки (ЕРАТ); зварювального виробництва, та діагностики металоконструкцій (ЗВДВ); приладів точної механіки (ПТМ), які були у структурі ФМАТ, та напівпровідникове електровакуумне машинобудування (НЕМ), автоматизація і комплексна механізація машинобудівної промисловості (АКМ), технології машинобудування (ТМБ); фізики матеріалів і матеріалознавства (ФММ), що належали до МТФ.

Для підготовки фахівців вищої кваліфікації (кандидатів наук) 10.12.1986 р. було відкрито спеціалізовану Вчену раду 01.02.06 (голова ради – проф. М. С. Комаров) із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю “Динаміка та міцність машин”. До того захисту кандидатських дисертацій проводились на об’єднаному засіданні вчених рад ММФ і МТФ, а докторських дисертацій з усіх спеціальностей – на засіданні Вченої ради політехнічного інституту, на якій у 1970 р. захистив докторську дисертацію механічного профілю з машинознавства і динаміки машин майбутній проректор з наукової роботи С. Г. Калінін.

24 грудня 1990 р. було затверджено нову спеціалізовану Вчену раду (СВР) К 068.36.05 під головуванням проф. С. Г. Калініна із захисту кандидатських дисертацій вже з двох спеціальностей – 01.02.06 “Динаміка і міцність машин” та 05.02.02 “Машинознавство”. Секретарем ради призначено канд. техн. наук, доц. Є. М. Гарасюка.

Намагання поліпшити якість і розширити кількість спеціальностей сприяли відкриттю у листопаді 1994 р. СВР Д04.06.04 із захисту за згаданими вище спеціальностями вже кандидатських і докторських дисертацій (голова – д-р техн. наук, проф. С. Г. Калінін, секретар – канд. техн. наук, проф. В. Т. Павлице). І одразу ж раду відправили на перереєстрацію, яку в цей період проходили всі спеціалізовані ради. Постанова Президії Головної ради Вищої атестаційної Комісії (ВАК) України з цього приводу була ухвалена 17 жовтня 1994 р, а наказ № 317 від 24 листопада 1994 р. голова ВАКу І. П. Дзюб затвердив. В квітні 1995р. спеціалізовану вчену раду Д 04.06.04 перезатвердили з повноваженнями до 1997р.

Створення у Львівській політехніці докторської ради механічного профілю було великим здобутком, який треба було підтвердити в майбутньому, адже не всі вимоги щодо складу ради дотримано. Не тільки у Львівській політехніці, а й у Львові, практично не було «прямих» фахівців зі спеціальності 01.02.06 «Динаміка міцність машин, приладів і апаратури». Практично всі члени ради представляли дану спеціальність за науковими працями (табл. 1).

Таблиця 1

Відомості про склад спеціалізованої вченої ради Д 04.06.04

№ з/п	Прізвище, ім'я по-батькові	Місце основної роботи, установа, міністерство, відомство, місто, посада	Науковий ступінь, шифр спеціальності, за якою захищено дисертацію	Вчене звання (за спеціальністю, кафедрою)	Шифр галузі наук і спеціальності у раді
1	Калінін Сергій Григорович (голова)	Державний університет «Львівська політехніка», Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри «Деталі машин»	Доктор технічних наук, 01.02.06	Професор за кафедрою «Деталі машин»	01.02.06 технічні

2	Русинко Костянтин Миколайович (заступник голови)	Державний університет «Львівська політехніка», Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри «Теоретична механіка»	Доктор фізико- математичних наук, 01.02.04	Професор за кафедрою «Теоретична механіка»	01.02.06 технічні
3	Павлище Володимир Теодорович (вчений секретар)	Державний університет «Львівська політехніка», Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри «Деталі машин»	Кандидат технічних наук, 05.02.02	Доцент за кафедрою «Деталі машин»	05.02.02 технічні
4	Акопян Рубен Абгарович	Державний університет «Львівська політехніка», Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри «Автомобілі»	Доктор технічних наук, 05.05.03	Професор за кафедрою «Автомобілі»	01.02.06 технічні
5	Большаков Михайло Васильович	Державний університет «Львівська політехніка», Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри «Технологія і обладнання зварювального виробництва»	Доктор технічних наук, 05.05.06	Професор за кафедрою «Технологія і обладнання зварювального виробництва»	05.02.02 технічні
6	Вольченко Олександр Іванович	Український технічний університет нафти і газу, Міністерство освіти України, м. Івано-Франківськ, професор кафедри «Деталі машин і теорія механізмів та машин»	Доктор технічних наук, 05.02.02 05.05.05	Професор за кафедрою «Деталі машин і теорія механізмів та машин»	05.02.02 технічні
7	Гачкевич Олександр Романович	Фізико-механічний інститут ім. Г. І. Карпенка Національної Академії Наук України	Доктор фізико- математичних наук, 01.02.04	Професор за спеціальністю «Механіка твердого деформівного тіла»	01.02.06 технічні
8	Малащенко Володимир Олександр- ович	Державний університет «Львівська політехніка», Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри «Деталі машин»	Доктор технічних наук, 05.02.02 05.23.17	Доцент за кафедрою «Деталі машин»	05.02.02 технічні
9	Мартинів Тимофій Лазаревич	Державний університет «Львівська політехніка», Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри «Будівельна механіка»	Доктор фізико- математичних наук, 01.02.04	Професор за кафедрою «Будівельна механіка»	01.02.06 технічні
10	Мочернюк Дмитро Юрійович	Державний університет «Львівська політехніка», Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри «Опір матеріалів»	Доктор технічних наук, 01.02.04	Професор за кафедрою «Опір матеріалів»	01.02.06 технічні
11	Полюдов Олександр Миколайович	Український поліграфічний інститут, Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри «Поліграфічні машини»	Доктор технічних наук, 05.02.15	Професор за кафедрою «Поліграфічні машини»	01.02.06 технічні
12	Рибак Тимофій	Тернопільський приладобудівний інститут,	Доктор технічних наук,	Професор за кафедрою	05.02.02 технічна

	Іванович	Міністерство освіти України, м. Тернопіль, завідувач кафедри «Технічна механіка»	05.20.04	«Технічна механіка»	
13	Стрижак Віктор Якович	Державний університет «Львівська політехніка», Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри «Прилади точної механіки»	Доктор технічних наук, 05.11.02	Професор за кафедрою «Прилади точної механіки»	01.02.06 технічні
14	Тинний Анатолій Нестерович	Державний університет «Львівська політехніка», Міністерство освіти України, м. Львів, професор кафедри «Деталі машин»	Доктор технічних наук, 05.02.02	Професор за кафедрою «Деталі машин»	05.02.02 технічні
15	Шабайкович Віктор Антонович	Державний університет «Львівська політехніка», Міністерство освіти України, м. Львів, завідувач кафедри «Технологія машинобудування»	Доктор технічних наук, 05.13.07 05.02.08	Професор за кафедрою «Технологія машинобудування»	05.02.02 технічні

Перший захист докторської дисертації механічного профілю відбувся 27 грудня 1995 р. за спеціальністю 05.02.02 «Машинознавство» (І. В. Кузьо). На цій раді (каденція до грудня 1997 р.) була захищена ще одна кандидатська дисертація (І. М. Масляк, 1996 р.) – спец. 05.02.02 «Машинознавство» та дві докторські дисертації (Є. В. Харченко – 1997 р., спец. 05.02.09 «Динаміка та міцність машин»; П. М. Гашук 1997 р., спец. 05.02.02 «Машинознавство»).

З 1997 р. СВР поповнилась ще однією спеціальністю 05.02.08 «Технологія машинобудування» (Наказ ВАК України № 14-08/09 від 20.11.1997 р). Раді присвоєно № Д 35.052.06, який зберігся дотепер. Голова ради – д-р техн. наук, проф. С. Г. Калінін, вчений секретар – д-р техн. наук доц. Є. В. Харченко. За цією спеціальністю у 1998 році було захищено дві докторські дисертації: Гуліда Е. М. та Кукляк М. Л. і одна дисертація у 1999 р. за спец. 05.02.09 «Динаміка та міцність машин» - Є. Ярошевич (Польща).

У 1999 р. на новоствореній за тим самим номером СВР Д 35.052.06 (наказ № 498 від 14.12.1999 р., Голова – д-р техн. наук І. В. Кузьо, вчений секретар – д-р техн. наук Є. Ю. Формальчик) відкрито ще одну спеціальність 05.22.02 «Автомобілі і трактори».

У 2003 р. повноваження ради було продовжено до 2006 р. У березні 2006 р. після чергового продовження повноважень ради її вченим секретарем став канд. техн. наук доц. Ю. П. Шоловій. У 2009 р. спеціальність 05.20.02 «Автомобілі і трактори» припинила діяти у раді. У 2011 р. була відкрита окрема СВР з цієї спеціальності із захисту кандидатських дисертацій. Водночас СВР Д 35.052.06 успішно продовжувала свої повноваження у 2010, 2013, 2016 рр. і закінчується термін її діяльності 31 грудня 2021 р.

За час діяльності спеціалізованої Вченої ради з 1995 р. до 01.10.2021 р. захищено 128 дисертацій, з них 98 кандидатських та 30 докторських (табл. 1).

Найбільше захистів відбувалось зі спеціальностей 05.02.02 і 05.02.09. Порівняно мало захистів зі спеціальності 05.22.02 внаслідок невеликого періоду її розгляду в раді. Немало захистів кандидатських дисертацій з цієї спеціальності з 2010 р. відбувається на окремій СВР. Характеристику та якість діяльності СВР Д 35.052.06 відображено в табл. 2 і табл. 3.

Таблиця 2

**Захисти докторських та кандидатських дисертацій у спеціалізованих Вчених радах
Д 04.06.04. (1995–1997 рр.) та Д 35.052.06 (1998–2021 рр.)**

Роки	Спеціальності	Всього по	Всього за каденцію	Каденція голова ради, вч.
------	---------------	--------------	-----------------------	------------------------------

	05.02.02	05.02.08	05.02.09	05.22.02	роках		секретар
1995	1/0	-	0/0	-	1/0	1995-1997	I каденція Калінін С.Г. Павлище В.Т.
1996	0/1	-	0/0	-	0/1		
1997	1/0	-	1/0	-	2/0		
1998	0/0	2/1	0/0	-	2/1	1997-1999	II каденція Калінін С.Г. Харченко Є.В.
1999	0/3	0/0	1/0	-	1/3		
2000	0/3	0/1	0/1	0/0	0/5	2000-2002	III каденція Кузьо І.В. Форнальчик Є.Ю.
2001	2/1	0/1	1/0	0/0	3/2		
2002	0/5	1/1	0/2	0/2	1/10		
2003	0/0	0/0	0/4*	0/0	0/4*	2003-2005	IV каденція Кузьо І.В. Форнальчик Є.Ю.
2004	1/1	0/2	1/0	0/2	2/5		
2005	0/3	0/1	1/0	1/1	2/5		
2006	0/0	0/0	0/0	0/0	0/0	2006-2008	V каденція Кузьо І.В. Шоловій Ю.П
2007	0/2	0/1	0/3	0/1*	0/7*		
2008	0/0	0/0	0/4	0/1	0/5		
2009	0/0	0/0	0/0	-	0/0	2009-2012	VI каденція Кузьо І.В. Шоловій Ю.П
2010	0/5	0/2	0/4	-	0/11		
2011	2/1	0/0	0/2	-	2/3		
2012	0/5	0/0	0/3	-	0/8		
2013	1/2	0/0	1/4	-	2/6	2013-2016	VII каденція Кузьо І.В. Шоловій Ю.П.
2014	0/2	0/0	1/4	-	1/6		
2015	0/2	1/1	0/1	-	1/4		
2016	0/4	1/0	0/0	-	1/4		
2017	0/0	0/1	2/1	-	2/2	2016-2021	VIII каденція Кузьо І.В. Шоловій Ю.П.
2018	2/0	0/0	0/2	-	2/2		
2019	1/1	0/0	0/1	-	1/2		
2020	1/1	0/0	0/0	-	1/1		
2021	0/1	3/0	0/0	-	3/1		
Σ	12/43	8/12	9/36	1/7	30/98	30/98	

докторські/кандидатські дисертації

Таблиця 3

**Хронологія захистів докторських дисертацій
у спеціалізованій Вченій раді Д 35.052.06 за період з 1995 р. до 2021 р.**

№ з/п	Здобувач	Спеціальність	Дата захисту	Науковий консультант	Місце роботи здобувача
1	Кузьо І.В.	05.02.02	27.12.1995		НУ «ЛП», м. Львів
2	Харченко Є.В.	05.02.09	14.03.1997	Калінін С.Г.	НУ «ЛП», м. Львів
3	Гащук П.М.	05.02.02	26.03.1997		НУ «ЛП», м. Львів
4	Гуліда Е.М.	05.02.08	13.05.1998		НУ «ЛП», м. Львів
5	Кукляк М.Л.	05.02.08	14.10.1998	Романів О.М.	НУ «ЛП», м. Львів
6	Є. Ярошевич	05.02.09	1999	Калінін С.Г.	Республіка Польща
7	Керницький І.С.	05.02.02	06.06.2001	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
8	Мартинців М.П.	05.02.02	03.10.2001	Лютій Є.М.	ЛНЛТУУ, м. Львів
9	Сокил Б.І.	05.02.09	19.12.2001	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
10	Пилипець М.І.	05.02.08	05.06.2002	Гевко Б.М.	ТНТУ, м. Тернопіль
11	Вікович І.А.	05.02.09	07.04.2004	Дмитриченко М.Ф.	НУ «ЛП», м. Львів

12	Кіндрацький Б.І.	05.02.02	20.05.2004	Сулим Г.Т.	НУ «ЛП», м. Львів
13	Дем'янюк В.А.	05.22.02	19.05.2005	Крайник Л.В.	НУ «ЛП», м. Львів
14	Ярошевич М.П.	05.02.09	22.06.2006	Блехман І.І.	НТУ, м. Луцьк
15	Ланець О.С.	05.02.02	06.07.2011	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
16	Пасіка В.Р.	05.02.02	19.10.2011	Полюдов О.М.	УАД, м. Львів
17	Шифрін Б.М.	05.02.09	26.06.2013	Плахтійсько М.П.	КЛА НАУ, м. Кіровоград
18	Гевко І.Б.	05.02.02	27.06.2013	Рогатинський Р.М.	ТНТУ, м. Тернопіль
19	Пукач П.Я.	05.02.09	16.10.2014	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
20	Васильків В.В.	05.02.08	09.12.2015	Пилипець М.І.	ТНТУ, м. Тернопіль
21	Ступницький В.В.	05.02.08	20.01.2016	Грицай І.Є.	НУ «ЛП», м. Львів
22	Поліщук Л.К.	05.02.09	21.06.2017	Харченко Є.В.	НТУ, м. Вінниця
23	Горошко А.В.	05.02.09	18.10.2017	Ройзман В.П.	ХНУ, м. Хмельницький
24	Васильєва О.Е.	05.02.02	17.10.2018	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
25	Гурський В.М.	05.02.02	28.11.2018	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
26	Проценко В.О.	05.02.02	22.05.2019	Малашенко В.О.	НУ «ЛП», м. Львів
27	Будз С.Ф.	05.02.02	27.05.2020	Дробенко Б.М.	ІППММ, м. Львів
28	Гурей В.І.	05.02.08	21.09.2021	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
29	Дзюра В.О.	05.02.08	22.09.2021	Марущак П.О.	ТНТУ, м. Тернопіль
30	Кусий Я.М.	05.02.08	27.09.2021	Ступницький В.В.	НУ «ЛП», м. Львів

Хронологія захистів кандидатських дисертацій

Таблиця 4

№ з/п	Здобувач	Дата захисту	Науковий керівник	Місце роботи здобувача
Спеціальність 05.02.02 «Машинознавство»				
1	Масляк І.М.	06.03.1996		
2	Білобородченко В.О.	15.03.1999	Большаков М.В.	НУ «ЛП», м. Львів
3	Балан С.О.	16.09.1999		ОНПУ, м. Одеса
4	Назарчук С.П.	22.09.1999	Калінін С.Г.	НУ «ЛП», м. Львів
5	Шеремета Р.М.	29.03.2000	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
6	Сороківський О.І.	29.03.2000	Малашенко В.О.	НУ «ЛП», м. Львів
7	Гончарова О.Є.	19.04.2000	Балан С.О.	ОНПУ, м. Одеса
8	Баранецька О.Р.	20.12.2000	Афтаназів І.С.	НУ «ЛП», м. Львів
9	Дзюбик А.Р.	25.04.2001	Палаш В.М.	НУ «ЛП», м. Львів
10	Зінько Р.В.	13.03.2002	Гащук П.М.	НУ «ЛП», м. Львів
11	Васильєва О.Е.	15.05.2002	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
12	Матвій Б.Т.	19.06.2002	Малашенко В.О.	НУ «ЛП», м. Львів
13	Боровець В.М.	19.06.2002	Гаврильченко О.В.	НУ «ЛП», м. Львів
14	Ланець О.С.	25.09.2002	Гаврильченко О.В.	НУ «ЛП», м. Львів
15	Лещук Р.Я.	18.02.2004	Гевко Б.М.	ТНТУ, м. Тернопіль
16	Нагорняк Г.С.	22.06.2005	Рогатинський Р.М.	ТНТУ, м. Тернопіль
17	Шпак Я.В.	22.06.2005	Гаврильченко О.В.	НУ «ЛП», м. Львів
18	Палаш Р.В.	23.11.2005	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
19	Гурський В.М.	21.11.2007	Гаврильченко О.В.	НУ «ЛП», м. Львів
20	Кравець І.Є.	12.12.2007	Малашенко В.О.	НУ «ЛП», м. Львів
21	Малашенко В.В.	17.03.2010	Гащук П.М.	НУ «ЛП», м. Львів
22	Яцун В.В.	21.04.2010	Філімоніхін Г.Б.	НТУ, м. Кіровоград
23	Зубовецька Н.Т.	26.05.2010	Швабюк В.І.	НТУ, м. Луцьк
24	Валецький Б.П.	26.05.2010	Пальчевський Б.О.	НТУ, м. Луцьк
25	Предко Р.Я.	06.07.2011	Кіндрацький Б.І.	НУ «ЛП», м. Львів
26	Похильчук І.О.	21.03.2012	Стрілець В.М.	НУВГП, м. Рівне
27	Дзюбик Л.В.	18.04.2012	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
28	Пороховський Ю.	23.05.2012	Кіндрацький Б.І.	НУ «ЛП», м. Львів
29	Шаповал О.М.	09.10.2012	Пальчевський Б.О.	НТУ, м. Луцьк

30	Проценко В.О.	10.10.2012	Настасенко В.О.	НТУ, м. Кіровоград
31	Івасечко Р.Р.	26.06.2013	Гевко Р.Б.	ТНТУ, м. Тернопіль
32	Ланець О.В.	27.11.2013	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
33	Ніколайчук В.В.	10.09.2014	Малащенко В.О.	НУ «ЛП», м. Львів
34	Стрілець О.Р.	16.10.2014	Малащенко В.О.	НУВГП, м. Рівне
35	Клендій О.М.	01.04.2015	Гевко Р.Б.	ТНТУ, м. Тернопіль
36	Строган О.І.	03.06.2015	Афтаназів І.С.	НУ «ЛП», м. Львів
37	Віштак І.В.	20.01.2016	Савуляк В.І.	НТУ, м. Вінниця
38	Полуян А.В.	26.02.2016	Пилипенко О.І.	НТУ, м. Чернігів
39	Федик В.В.	26.02.2016	Малащенко В.О.	НУ «ЛП», м. Львів
40	Магерус Н.І.	28.12.2016	Шоловій Ю.П.	НУ «ЛП», м. Львів
41	Борис А.О.	05.06.2019	Малащенко В.О.	НУ «ЛП», м. Львів
42	Нікіпчук С.В.	29.05.2020	Гащук П.М.	НУ «ЛП», м. Львів
43	Суков М.Г.	05.05.2021	Малащенко В.О.	НУ «ЛП», м. Львів
Спеціальність 05.02.08 «Технологія машинобудування»				
1	Кук А.М.	18.11.1998	Афтаназів І.С.	НУ «ЛП», м. Львів
2	Юрчишин І.І.	22.06.2000	Гуліда Е.М.	НУ «ЛП», м. Львів
3	Данильченко Л.М.	21.03.2001	Гевко Б.М.	ТНТУ, м. Тернопіль
4	Кусий Я.М.	17.11.2002	Афтаназів І.С.	НУ «ЛП», м. Львів
5	Клименко О.Д.	19.05.2004	Афтаназів І.С.	НТУ, м. Луцьк
6	Кирилів Я.Б.	06.10.2004	Афтаназів І.С.	НУ «ЛП», м. Львів
7	Жаровський	23.11.2005	Гуліда Е.М.	НТУ, м. Луцьк
8	Стефанович Т.О.	21.11.2007	Стоцько З.А.	НУ «ЛП», м. Львів
9	Білявський М.Л.	21.04.2010	Шахбазов Я.О.	УАД м. Львів
10	Гурей Т.А.	16.06.2010	Грицай І.Є.	НУ «ЛП», м. Львів
11	Дмитерко П.Р.	03.06.2015	Гурей І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
12	Громнюк С.І.	06.02.2017	Грицай І.Є.	НУ «ЛП», м. Львів
Спеціальність 05.02.09 «Динаміка та міцність машин»				
1	Павленко П.В.	22.11.2000	Русинко К.М.	НУ «ЛП», м. Львів
2	Топільницький В.Г.	15.05.2002	Стоцько З.А.	НУ «ЛП», м. Львів
3	Левринець В.М.	04.12.2002	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
4	Колесник К.К.	01.10.2003	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
5	Дейнека Р.М.	01.10.2003	Пархоменко А.Л.	НУ «ЛП», м. Львів
6	Дворянин І.В.	02.10.2003	Харченко Є.В.	ЛУБЖД, м. Львів
7	Дівесв Б.М.	02.10.2003	Вікович І.А.	НУ «ЛП», м. Львів
8	Стрельбицький В.В.	14.02.2007	Зінковський А.П.	НТУ, м. Хмельницький
9	Сліпчук А.М.	14.02.2007	Сокіл Б.І.	НУ «ЛП», м. Львів
10	Яковенко М.Г.	13.12.2007	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
11	Білоус А.Б.	20.05.2008	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
12	Ковальчук Р.А.	20.05.2008	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
13	Семчук Л.В.	21.05.2008	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
14	Сокіл М.Б.	29.10.2008	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
15	Ярошевич Т.С.	17.03.2010	Швабюк В.І.	НТУ, м. Луцьк
16	Ліщинська І.	16.06.2010	Сокіл Б.І.	НУ «ЛП», м. Львів
17	Назар І.І.	24.11.2010	Гащук П.М.	НУ «ЛП», м. Львів
18	Житенко О.В.	24.11.2010	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
19	Коваленко О.В.	19.10.2011	Філімоніхін Є.Б.	НТУ м. Кіровоград
20	Черевко Ю.М.	20.10.2011	Вікович І.А.	НАСВ м. Львів
21	Тимошук В.М.	21.03.2012	Ярошевич М.П.	НТУ, м. Луцьк
22	Хитряк О.І.	18.04.2012	Сокіл Б.І.	НАСВ м. Львів
23	Підгайний Т.Ю.	09.10.2012	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
24	Корендій В.М.	27.11.2013	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
25	Іванівська О.В.	28.11.2013	Кислий О.О.	УДМУ, м. Керч
26	Неваха А.Ю.	28.11.2013	Філімоніхін Є.Б.	НТУ, м. Кіровоград

27	Ребот Д.П.	18.12.2013	Стоцько З.А.	НУ «ЛП», м. Львів
28	Носов Ю.Є.	23.04.2014	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
29	Силивонюк А.В.	23.04.2014	Ярошевич М.П.	НТУ, м. Луцьк
30	Новіцький Ю.Я.	10.09.2014	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
31	Палюх В.М.	17.10.2014	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
32	Висоцька Х.А.	01.04.2015	Вікович І.А.	НУ «ЛП», м. Львів
33	Кунта О.Є.	26.06.2017	Кузьо І.В.	НУ «ЛП», м. Львів
34	Петрученко О.С.	18.05.2018	Величко Л.Д.	НАСВ, м. Львів
35	Возняк А.Г.	28.11.2018	Ройзман В.П.	НТУ, м. Хмельницький
36	Гутий А.В.	05.06.2019	Харченко Є.В.	НУ «ЛП», м. Львів
Спеціальність 05.22.02 «Автомобілі і трактори»				
1	Дунь С.В.	23.10.2002	Шапко В.Ф.	ТУ, м. Кременчук
2	Коляса О.Л.	23.10.2002	Гудз Г.С.	НУ «ЛП», м. Львів
3	Яворський Я.П.	19.05.2004	Гудз Г.С.	Автодор. коледж, м. Львів
4	Шапко С.В.	09.06.2004	Гутта О.Й.	ТУ, м. Кременчук
5	Остащук М.М.	14.12.2005	Гудз Г.С.	НУ «ЛП», м. Львів
6	Дубно М.В.	12.12.2007	Гащук П.М.	НАСВ, м. Львів
7	Грубель М.Г.	27.02.2008	Крайник Л.В.	НАСВ, м. Львів

З 2011 р. в ПМТ було створено ще одну спеціалізовану вчену раду К.35.052.20 із захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 05.22.02 “Автомобілі та трактори”. У 2017 р. у раді відкрито ще одну спеціальність 05.22.01 “Транспортні системи”. Головою ради є д.т.н. проф.. Гудз Г.С.

За три терміни повноважень ради (2011-2021 рр.) було розглянуто і захищено 25 дисертацій, з них 10 дисертацій аспірантів і здобувачів Національного університету “Львівська політехніка”, а також п’ятнадцять дисертацій здобувачів інших університетів України (Луцький національний технічний університет, Вінницький національний технічний університет, Кременчуцький національний університет ім. М. Остроградського, Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу). Це засвідчує авторитетність спеціалізованої ради серед провідних технічних ЗВО України.

До складу спеціалізованої вченої ради зі спеціальності “Автомобілі та трактори” входить 5 докторів наук, 3 з яких – вчені університету, 5 кандидатів наук за спеціальністю. Крім науковців університету, до складу ради входять також провідні вчені Національного транспортного університету (м. Київ), Українського інституту автобусо-тролейбусобудування (ВАТ Укравтобуспром, м. Львів), Національної академії сухопутних військ ім. П. Сагайдачного (м. Львів).

Серед науковців спеціалізованої вченої ради зі спеціальності “Транспортні системи” – 7 докторів наук, 4 з яких – вчені університету, 4 кандидати наук за спеціальністю. До складу цієї ради входять і провідні вчені Одеської державної академії технічного регулювання та якості (м. Одеса), Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка (м. Харків) та Харківського національного автомобільно-дорожного університету (м. Харків).

Кожну із спеціальностей представляють доктори наук: з першої спеціальності 05.22.02 – Гудз Г.С., Крайник Л.В., Горбай О.З., Демянюк В.А., Кіндрацький Б.І.; з другої – Формальчик Є.Ю., Кузьо І.В., Крикавський Є.В., Солодкий С.Й., Зеленчук Т.М., Шраменко Н.Ю., Вдовиченко В.О.

Підсумовуючи діяльність двох СВР за період з 1995 р., варто зазначити, що основна їх робота спрямована на підвищення наукового рівня науково-педагогічних працівників рідної альма-матер – Львівської політехніки. Адже 17 докторських і 60 кандидатських дисертацій захистили представники Львівської політехніки.

Як Львівська політехніка загалом, так і Інститут інженерної механіки та транспорту мають славні наукові традиції. У довоєнний період тут працювали відомі вчені механіки: С. Банах, М. Губер, В. Бужинський та ін. У новітній історії розвиток інженерної механіки пов’язаний з іменами професорів Г. Савіна, М. Леонова, А. Рабиновича, М. Медвідя, М. Комарова, М. Шульги, С.

Калініна, Р. Сіліна, П. Сеника, К. Русинка, Д. Мочернюка, В. Повідайла та ін. Особливого значення набули науково-дослідні лабораторії, сформувались потужні наукові школи, значно розширився і зміцнів зв'язок з промисловістю. Можливості та рівень підготовки фахівців-механіків, наукові традиції та результати, міжнародне визнання школи львівських механіків пройшли випробування часом і створюють добру основу для подальших здобутків у царині однієї з найдавніших наук – механіки.

Список літератури

1. Кузьо І.В. Львівська політехніка і прикладна механіка. Історія і сьогодення // Український міжвідомчий науково-технічний збірник «Автоматизація виробничих процесів у машинобудуванні і приладобудуванні». – Випуск 50. – 2016. – Львів: В-во «Львівська політехніка». – С. 3-8. DOI: [10.23939/istcipa](https://doi.org/10.23939/istcipa)
2. Кузьо І.В., Боровець В.М., Ланець О.С. Кафедра механіки та автоматизації машинобудування // Львів: В-во «Львівська політехніка». – 2020. – 144 с. ISBN 978-966-941-518-9
3. Boberski J., Brzozowski S. M., Dyba K., Poplawski Z., Schroeder J., Szewalski R., Wegierski J. Politechnika Lwowska 1844–1945. – Wrocław: Wyd. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.

I.V. Kuzio, Yu.P. Sholovii

Lviv Polytechnic National University

TRAINING OF SPECIALISTS OF HIGHER QUALIFICATION OF MECHANICAL PROFILE IN LVIV POLYTECHNIC

The history of the development of mechanics and a brief chronology of the creation and work of specialized scientific councils for the training of highly qualified personnel in the Lviv Polytechnic are presented, the main stages of their activity are singled out and characterized.

Key words: science, Lviv Polytechnic National University, Institute mechanical engineering and transport, dissertation.

References

1. Kuzio I.V. *Lvivska politehnika i prykladna mehanika. Istoriia i siogodennia*. [Lviv Polytechnic and Applied Mechanics. History and present] // *Ukrainskyi mizvidomchyi naukovu-tehnichnyi zbirnyk «Avtomatyzatsiia vyrobnych protsesiv u mashynobuduvanni ta pryladobuduvanni»* [Ukrainian interdepartmental scientific and technical collection "Automation of production processes in mechanical engineering and instrument making"]. – Vol. 50. – 2016. – Lviv: Lviv Polytechnic University. – С. 3-8. DOI: [10.23939/istcipa](https://doi.org/10.23939/istcipa)
2. Kuzio I.V., Borovets V.M., Lanets O.S.. *Kafedra mehaniky ta avtomatyzatsii mashynobuduvannia* [Department of Mechanics and Automation of Mechanical Engineering] // Lviv: Lviv Polytechnic University. – 2020. – 144 c. ISBN 978-966-941-518-9
3. Boberski J., Brzozowski S. M., Dyba K., Poplawski Z., Schroeder J., Szewalski R., Wegierski J. Politechnika Lwowska 1844–1945. – Wrocław: Wyd. Politechniki Wrocławskiej, 1993. – 577 s.